מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר צמחים, ציפורים ותופעת מזג אוויר שמבשרים את הסתיו
- להבדיל בין מאפיינים דומים של צמחים כמו סתוונית וכרכום
- לתרגל קריאה מדויקת של מידע וכתיבה קצרה על נושא הסתיו

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – שאלות אמריקאיות

1. א – חצב מצוי
2. א – 3
3. ב – נחליאלי לבן
4. ב – מאירופה לאפריקה
5. ב – יורה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – הרקפת פורחת בחורף ובאביב, העלים שלה מופיעים בסתיו
2. נכון – החצב מופיע ברשימת צמחי הבר המוגנים
3. נכון – כך מתואר הנרקיס בדף
4. לא נכון – היורה הוא הגשם הראשון, המלקוש הוא האחרון

חלק ג' – התאימו בין היצור או התופעה למאפיין שלו

1. 1 – ג (פורח בלי עלים ומכריז שהקיץ נגמר)
2. 2 – א (פרחים ורודים-סגולים שעולים מהאדמה בלי עלים)
3. 3 – ה (פרח עם 3 אבקנים ועלים עם פס לבן)
4. 4 – ב (עלים בצורת לב, פריחה בחורף ובאביב)
5. 5 – ד (ציפור גדולה שנודדת מאירופה לאפריקה)

חלק ד' – השלימו את המילה החסרה

1. חצב
2. יורה
3. כרכום
4. חסידות

חלק ה' – סדרו את השלבים לפי סדר העונה

1. החצב המצוי מתחיל לפרוח בקיץ
2. להקות של חסידות לבנות עוברות מעל ישראל בנדידת הסתיו
3. מגיע היורה - הגשם הראשון של השנה
4. הסתוונית פורחת עם הגשם הראשון
5. עלי הרקפת המצויה מופיעים אחרי הגשמים הראשונים

חלק ו' – כתיבה

1. לכרכום 3 אבקנים ועלים עם פס לבן, לסתוונית 6 אבקנים ואין לה את הפס הלבן בעלים
2. תשובה חופשית המתארת נכון אחד ממבשרי הסתיו שבדף

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה נכונה כגון חצב/סתוונית/רקפת/נרקיס וגם נחליאלי/חסידה
- היורה הוא הגשם הראשון בסתיו, המלקוש הוא הגשם האחרון באביב
- כי הם נדירים וחשוב לשמור עליהם לפי החוק

טיפים להפעלה:

- אפשר להציג תמונות של הצמחים והציפורים לפני תחילת הדף
- מומלץ להקריא את תיאורי הצמחים בקול לפני מילוי התרגילים
- ניתן לחלק את הדף לשתי פעילויות קצרות אם הזמן בכיתה מוגבל

דף תרגול: אוסף מבשרי הסתיו

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בעונת הסתיו יש צמחים, ציפורים וגשם מיוחד שאומרים לנו: הסתיו הגיע! בדף הזה נלמד להכיר אותם.

📖 מילון קטן:

מבשר סתיו	סימן שמראה שהסתיו מגיע
פקעת	חלק של הצמח מתחת לאדמה ששומר מזון
ציפור נודדת	ציפור שעוברת ממקום למקום לפי העונה
רעיל	מזיק לבריאות אם אוכלים אותו
צמח מוגן	צמח שאסור לקטוף אותו כי הוא נדיר
יורה	הגשם הראשון של השנה
מלקוש	הגשם האחרון באביב
אבקנים	החלק בפרח שיוצר אבקה

1 חלק א' – שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה צמח פורח בלי עלים ומבשר שהקיץ נגמר?

א) חצב מצוי ב) רקפת מצויה ג) נרקיס מצוי ד) כרכום

2. כמה אבקנים יש לכרכום?

א) 3 ב) 6 ג) 4 ד) 2

3. איזו ציפור קטנה מזיזה כל הזמן את הזנב?

א) חסידה לבנה ב) נחליאלי לבן ג) דרור הבית ד) שחף

4. לאיזה כיוון נודדות החסידות בסתיו?

א) מאפריקה לאירופה ב) מאירופה לאפריקה ג) מאסיה לאפריקה ד) מאירופה לאסיה

5. מה שם הגשם הראשון?

א) מלקוש ב) יורה ג) חמסין ד) שרב

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הרקפת המצויה פורחת בקיץ.	☐	☐
2	החצב המצוי מסומן כצמח מוגן.	☐	☐
3	לנרקיס המצוי יש ריח חזק ומתוק.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
4	היורה הוא שם הגשם האחרון שיורד באביב.	☐	☐

3 חלק ג' – התאימו בין היצור או התופעה למאפיין שלו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. חצב מצוי	___	**א.** פרחים ורודים-סגולים שעולים מהאדמה בלי עלים
2. סתוונית	___	**ב.** עלים בצורת לב, פריחה בחורף ובאביב
3. כרכום	___	**ג.** פורח בלי עלים ומכריז שהקיץ נגמר
4. רקפת מצויה	___	**ד.** ציפור גדולה שנודדת מאירופה לאפריקה
5. חסידה לבנה	___	**ה.** פרח עם 3 אבקנים ועלים עם פס לבן

4 חלק ד' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. הצמח שפורח בלי עלים כלל ומכריז על סוף הקיץ נקרא _____ מצוי.

2. הגשם הראשון של השנה נקרא _____ .

3. ל_____ יש 3 אבקנים ועלים עם פס לבן באמצע.

4. ה_____ הן ציפורים גדולות שנודדות בסתיו מאירופה לאפריקה מעל ישראל.

5 חלק ה' – סדרו את השלבים לפי סדר העונה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מגיע היורה - הגשם הראשון של השנה
☐	החצב המצוי מתחיל לפרוח בקיץ
☐	עלי הרקפת המצויה מופיעים אחרי הגשמים הראשונים
☐	להקות של חסידות לבנות עוברות מעל ישראל בנדידת הסתיו
☐	הסתוונית פורחת עם הגשם הראשון

6 חלק ו' – כתיבה

ענו בקצרה.

1. כתבו שני הבדלים בין הסתוונית לכרכום.

2. בחרו מבשר סתיו אחד (צמח, ציפור או תופעת מזג אוויר) וכתבו שני משפטים על הסימנים שלו.

כרטיס יציאה

כתבו שם של צמח אחד ושם של ציפור אחת שהם מבשרי סתיו

מה ההבדל בין היורה למלקוש?

למה אסור לקטוף צמחים מוגנים כמו חצב או רקפת?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀